

YVA-KUULUTUS

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) kuuluttaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 17 §:n mukaisesti Elementis Minerals B.V. Branch Finland (Elementis Minerals) Sotkamon kaivos- ja tehdasalueen kaivannaisjätteiden ja vesienhallinta -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA selostus) vireilläolosta. Kainuun ELY-keskus on ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukainen yhteysviranomaisen, joka antaa arviointiselostuksesta kuulemisen jälkeen perustellun päätelmän. YVA-lain mukaisena hankkeesta vastaavana toimii Elementis Minerals.

Elementis Minerals on toimittanut Sotkamon kaivos- ja tehdasalueen kaivannaisjätteiden ja vesienhallinta -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen Kainuun ELY-keskukselle 29.8.2025.

Hankekuvaus

Elementis Mineralsin omistaa IMI Fabi, joka on erikoistunut talkintuotantoon. Yhtiön Suomessa toimiva sivuliike Elementis Minerals B.V. Branch Finland tuottaa talkkia kahdella eri tehtaalla, Sotkamossa ja Outokummun Vuonoksessa. Sotkamon tehtaalle toimitetaan nykyisin talkkimalmia tehdasalueella sijaitsevasta Punasuon avolouhoksesta sekä yli kymmenen kilometrin päässä sijaitsevasta Uutelan avolouhoksesta. Tehdasalueen rikastushiekkan ja sivukiven läjityskapasiteetin täytyessä on syntynyt tarve uusien läjitysalueiden suunnittelulle. Maanpäällisten läjitysalueiden lisäksi tässä hankkeessa tarkastellaan mahdollisuutta läjittää rikastushiekkaa myös käytöstä poistuneeseen Lahnaslammen avolouhokseen. Lisäksi ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa tarkastellaan vesienkäsittelyn tehostamista, mahdollisesti uuden vesienkäsittelyn rakentamista sekä vesienkäsittelylietteiden sijoitusta.

Hankkeen YVA:ssa tarkastellaan seuraavia toteutusvaihtoehtoja:

Vaihtoehto VE0: Toiminta päättyy noin vuonna 2035. Talkin tuotantomäärä on 150 000 t/a (nykyinen ympäristölupa sallii tuotantotason 400 000 t/a). Sivukiven läjitys tehdään Lahnaslammen avolouhokseen nykyisen luvan mukaisesti. Papinlammen rikastushiekka-altaalle on haettu lupaa altaan korotukselle tasoon +190 m. Kaivospiirin pinta-ala pysyy ennallaan.

Vaihtoehto VE1: Toiminta jatkuu noin 20 vuoden ajan vuosina 2030–2049. Talkin tuotantomäärä on 300 000 t/a. Nykyiselle sivukivialueelle tehdään korotus, nykyisestä +200 korosta korkoon +240 m, sekä laajennus 5 ha. Rikastushiekka läjitetään Lahnaslammen avolouhokseen Papinlammen rikastushiekka-altaan täytyttyä (+190 tason). Lisäksi rikastushiekkaa läjitetään uudelle pienelle rikastushiekka-altaalle nykyisen kaivospiirin sisällä. Vesienkäsittelyä parannetaan, etenkin sulfaatin osalta. Nykyiselle vesien purkupaikalle, Lahnasjoelle, esitetään kolmea erilaista purkuputkivaihtoehtoa Nuasjärveen. Kaivospiirin pinta-ala säilyy ennallaan.

Vaihtoehto VE2: Toiminta jatkuu noin 20 vuoden ajan vuosina 2030–2049. Talkin tuotantomäärä on 300 000 t/a. Rakennetaan kaksi uutta sivukivialuetta. Rikastushiekalle rakennetaan uusi allas Papinlammen lounaispuolelle. Vesienkäsittelyä parannetaan, etenkin sulfaatin osalta. Nykyiselle vesien purkupaikalle, Lahnasjoelle, esitetään kolmea erilaista purkuputkivaihtoehtoa Nuasjärveen. Kaivospiirin pinta-ala laajenee noin 95 ha.

3.9.2025

Arviointiselostus on nähtävillä

Kuulutus julkaistaan 3.9.2025 ja pidetään nähtävillä 2.10.2025 saakka osoitteessa <http://www.ely-keskus.fi/kuulutukset> (valitse ELY-keskus: Kainuu), sekä Sotkamon kunnan ja Kajaanin kaupungin verkkosivuilla. Arviointiselostus on luettavissa ympäristöhallinnon verkkosivuilla <https://www.ymparisto.fi/elementis-kaivannaisjate-YVA>. Kainuun ELY-keskus yhteysviranomaisena antaa kuulemisen päätyttyä perustellun päätelmän arviointiselostuksesta hankkeesta vastaavalle. Perusteltu päätelmä julkaistaan ja pidetään nähtävillä edellä mainitulla ympäristöhallinnon verkkosivulla.

Yleisötilaisuus

Arviointiselostusta ja hanketta käsittelevä yleisötilaisuus järjestetään Break Sokos Hotel Vuokatin auditoriossa (Kidekuja 2, 88610 Vuokatti) keskiviikkona 17.9. klo 17–19. Yleisötilaisuuteen voi osallistua myös etäyhteydellä, osallistumislinkki on saatavilla ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa <https://www.ymparisto.fi/elementis-kaivannaisjate-YVA>.

Lausuntojen antaminen ja mielipiteiden esittäminen

Arviointiohjelmasta voi esittää mielipiteitä ja antaa lausuntoja kirjallisesti toimittamalla ne Kainuun ELY-keskuksen kirjaamoon asiattunus KAIELY/369/2024 mainiten 2.10.2025 mennessä sähköpostitse kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi tai postitse: Kainuun ELY-keskus, PL 115, 87101 Kajaani, käyntiosoite Kalliokatu 4. Käytettävyyden vuoksi lausunto pyydetään toimittamaan ensisijaisesti odt-, rtf- tai doc-tiedostomuodossa tai vaihtoehtoisesti pdf-tiedostona, joista tekstiä voidaan siirtää yhteysviranomaisen lausuntoon.

Lisätietoja

Hankkeesta vastaava: Elementis Minerals B.V. Branch Finland, Environmental Manager, Marja Heikkinen, p. 050 370 8581, etunimi.sukunimi@elementis.com

YVA-konsultti: AFRY Finland Oy, Vanhempi asiantuntija, Hanna Tirkkonen, p. 010 3311, etunimi.sukunimi@afry.com

Yhteysviranomainen: Kainuun ELY-keskus, ympäristöasiantuntija Helena Vikstedt, p. 0295 038 443, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Kajaanissa 3.9.2025
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus